

Udenrigsministeriet

Spørgsmål i Folketinget nr. S
3212 af 26. august 2005 til
skriftlig besvarelse fra Naser
Khader (RV)

Spørgsmål nr. S 3212:

”Hvordan vurderer udenrigsministeren situationen i Sudan på lidt længere sigt, hvilke udsigter er der til, at de forskellige konflikter hører op, så sudaneseerne kan genoptage en almindelig tilværelse, og hvordan kan Danmark bidrage til dette?”

Svar:

Sudan har været præget af konflikter næsten uafbrudt siden uafhængigheden i 1956. Landet er Afrikas største og et af de mest sammensatte, geografisk, etnisk, religiøst og kulturelt. Efter årtiers økonomisk og politisk marginalisering af det sydlige Sudan, Darfur og den østlige region, og samtidige forsøg på at pålægge alle et arabisk og islamisk system, synes styret i Khartoum at have måttet erkende, at det ikke er muligt.

Efter stærkt internationalt pres og mange fredsmæglingsforsøg indgik regeringen i januar i år som bekendt den fredsaftale med oprørsbevægelsen i det sydlige Sudan, der formelt afsluttede 21 års borgerkrig. Det var et meget væsentligt skridt i retning mod fred, men parterne står fortsat over for meget store udfordringer, hvor den virkelige fred skal vindes. Fredsaftalen er skrøbelig og en vanskelig stabiliserings- og genopbygningsproces, som kræver international støtte, følger de kommende seks år. Et årelangt modsætnings- og mistillidsforhold mellem parterne skal omsættes i samarbejde og fælles strukturer. Militser og oppositionsgrupper, der ikke har deltaget i fredsforhandlingerne, ventes at udfordre styret i overgangsperioden. Landet er forarmet og ødelagt, og især i det sydlige Sudan skal alt bygges helt op fra grunden. Tilbagevenden og reintegration af flygtninge og fordrevne bliver en vanskelig opgave. Samtidig er konflikten i Darfur fortsat ikke løst, ligesom uroligheder ulmer i det østlige Sudan.

Den væsentligste opgave for det internationale samfund, herunder Danmark, er at fastholde international fokus på Sudan og presset på parterne for fremskridt i fredsprocesserne. Gennemførelse af nord-syd fredsaftalen skal sikres, herunder mod en mere ligelig fordeling af magt og ressourcer. I første omgang skal en ny samlingsregering etableres. Alle parter og oppositionsgrupper skal inddrages i processen, herunder også det østlige Sudan. Befolkningen skal opleve at fred nytter, og landet skal bygges op. Det kræver omfattende nødhjælps- og udviklingsbistand. Donorkonferencen i Oslo i april viste, at det er der international vilje til.

Urolighederne i Khartoum og de store byer i syd efter oprørsleder og nyudnævnt første vicepræsident John Garangs død den 30. juli ved et helikopterstyrt viser fredsprocessens skrøbelighed. Tabet af den markante mangeårige centrale leder kan vise sig at blive et tilbageslag for de kræfter, der ønsker et fredeligt Sudan. Samtidig er den hurtige udnævnelse og indsættelse af en

efterfølger, Salva Kiir, samt såvel regeringens som oprørsbevægelsen SPLM's klare tilkendegivelser om fortsat støtte til fredsftalen og dens gennemførelse et positivt tegn.

Sikkerheden i Darfur skal genoprettes, og den Afrikanske Union skal fortsat støttes i at kunne udføre sin opgave. Presset på parterne om en politisk løsning skal fastholdes. Sikkerhedsrådet har den 30. august 2005 sendt et kraftigt signal til parterne om at deltage på et seriøst grundlag i forhandlingerne, som genoptages i Abuja den 15. september 2005. Skyldige for overgreb skal holdes ansvarlige, så straffrihed afløses af retssamfundsprincipper og respekt for menneskerettigheder. Det er centralt for udviklingen i Sudan og stabiliteten i hele regionen, at konflikterne ikke eskaleres igen og landet synker tilbage i international isolation.